

4. Po zdařilém počátečním průběhu povstání bylo by žádoucí, aby letectvo USA dopravilo asi 1000 osob, příslušníků čs. zahraniční armády, z Vel. Británie do západní poloviny ČSR s jejich lehkou výzbrojí; vše vyložilo by se na letištích.

Veškeré výše uvedené požadavky (1 až 4) na pomoc letectva USA nejsou zatím úplným podkladem pro dnešní technické kalkulace, nýbrž dávají pouze nástin druhu a přibližného rozsahu žádoucí pomoci pro čs. povstání, a to jen pro všeobecnou informaci.

Finanční úhrada by se provedla podle zásad zákona USA o půjčce a nájmu.

Požadavek o pomoc, t. j. o dodání potřebného materiálu a o dopravu části jeho i potřebného počtu osob i o bojový zásah letectva na území ČSR, vyjednáváme také s orgány Vel. Británie a SSSR.

Technické podrobnosti po zásadním souhlasu by projednal čs. hlavní velitel div. generál Ingr (neb jeho zplnomocněnci) s pověřenými orgány armády USA ve Vel. Británii, eventuálně s pověřenými orgány Vel. Británie, po případě i SSSR.

Pro časové vymezení příprav stanovím jako požadavek konec měsíce srpna letošního roku, t. j. dobu, do které by měl být připraven materiál na určených místech a rozvržena podrobně jeho doprava.

Za správnost opisu:

SÚA Praha. D 20-32-36/160-161. Odpis. Strojopisný prepis.

9

1943, máj 6. [Londýn.] — Depeša čs. ministra zahraničia J. Masaryka vyslancovi dr. J. Kopeckému v Ženeve s Benešovým odkazom z 5. mája 1943 adresovaným domácim odbojovým skupinám.

Tajné.

Nutná. Zpráva do vlasti¹

Londýn dne 5. května 1943.

1. Odjíždím dne 6. května do Spojených států a do Kanady na politickou cestu. Chci vyjasnit všechny naše věci s Amerikou. Očekávám, že věci budou vyřízeny dobře. Náš poměr oboustranně je bezvadný, právě dnes Amerika povýšila své vyslanectví na velvyslanectví a Vl. Hurban je jmenován velvyslancem. Je to politicky významné.

2. Vrátil se na počátku června zpět a záhy na to pojedu do Moskvy. Také s Moskvou chci vše vyřídit, zejména náš definitivní poměr s Ruskem po stránce vnitřní i mezinárodní, t. j. aby naši neodvislost ve věcech vnitřních i mezinárodně

¹ Benešov odkaz napísaný tesne pred prezidentovým odchodom do USA bol určený pre posla z Bratislavy s nasledujúcim pokynom: „Ať jej odevzdá všem spolehlivým místům odboje. Potřebujeme znáti zejména reakci v bratislavských vládních kruzích i na ostatním Slovensku na poslední přestřelky mezi Londýnem a Bratislavou a zná-li, jak působí, že Londýn odpoví na bratislavskou výzvu. Drtina.“ (AMZV Praha. Depeše odeslané, 1943, čís. 943, Žen. 153). Kopecký oznámil 18. 5. 1943 (čís. 1099, Žen. 225), že Benešov odkaz došiel v poriadku a posol ho odviezol 13. mája 1943.

plně a ve všem Moskva respektovala, ať se stane v Evropě cokoli. Věci jsou už ústně dojednány, v Moskvě budou znovu projednávány a definitivně fixovány. Poměr je nejlepší, zůstane jím a budeme jistě znovu proti Německu spojenci.

3. Události půjdou nyní rychlým spádem. Nejdříve očištění Afriky, pak útoky na Itálii, pak druhá fronta v Evropě, pak nový útok Ruska na Německo. Očekávám pád Německa mezi listopadem letos a dubnem příštího roku. Spojenci nepovolí, Osa musí a bude kapitulovat. Trest přijde a také ovšem na zrádce a quislingy.

4. Pro Slovensko musíte vzít na vědomí, že s režimem dnešním není a nemůže býti kompromisu. Ani Amerika, ani Anglie a zejména Rusko by to nesnesly. Ale i pro nás bude a musí býti pro budoucnost výstraha, aby navždy i Češi i Slováci viděli, že se žádná zrada nevyplácí a nepardonuje. Strana lidová musí tudíž jako strana fašistická a autoritativní zmizet. Tuka, Tiso a všichni ostatní budou voláni k odpovědnosti a musí být s nimi naloženo stejně jako se zrádci jiných národů. Nic vám v tom netajíme, ani na nějaké dohodování nebo pardonování ať se nepočítá. Ať se zejména mladá generace slovenská tudíž připravuje na nový vývoj, na svou novou budoucnost a svou novou politickou činnost. Půjde o vybudování Slovenska nového. O dobré a rozumné dohodě Čechů a Slováků nijak nepochybují. I u nás Čechů budou veliké změny.

5. Je nutno připravovat přechod do nové situace tak, jako kdyby vůbec nikdy odloučení nebylo bývalo. Bude znovu prostě platit stará konstituce, o níž však hned prohlásíme a zavážeme se, že ji změníme, kde bude třeba. Začne tudíž hned ve chvíli pádu Německa fungovat spojené Československo. Tím se zajistí hned pořádek, smete se starý režim, začne pravidelný život a začne se čistit. Přechod do nového Československa musí být takový, aby bylo jasno, že přerušeni politické jednoty ani vlastně nebylo. To nám ovšem nezabrání, abychom hned si nezačali vypořádat nevyřízené účty s vinníky německými a maďarskými a ovšem i našimi. Nejtěžší problém bude s věcmi hospodářskými a finančními v procesu sjednocovacím. O tom vám sdělím více až příště.

6. O spor polsko-ruský nemějte mnoho starostí. Spojenci zůstanou jednotni. Proti Rusku se nikdo nepostaví a postavit nemůže. My sami se do sporu nemícháme a míchat nebudeme. Poláci si hrozně uškodili, že se dali Němci strhnout k tomu, aby jejich kampani uvěřili a podle toho jednali.² Počítejte s tím, že docela určitě Československo bude sousedit s Ruskem, t. j. územní požadavky ruské v hlavních věcech budou uskutečněny. Propagandě německé v těchto věcech nevěřte — a jak jsem řekl — neobávejte se, rozrazit Spojence se Němcům vůbec nepodaří.

7. My sami sice vše do podrobností se Spojenci dosud vyřízeno nemáme, stejně jako ostatní, ale máme pozici pevnou. Zejména slovenské hranice nejsou dosud zajištěny. Ale půjdou-li věci při převratu na Slovensku hladce, vyřídíme-li si všechny zrádce a rychle si uděláme pořádek, doufám, že docílíme pro novou republiku toho, co nás bude moci plně uspokojit.

8. Spory mezi námi dnes už nehrají politickou roli. Dříve nám škodily, nyní na osobní hašteření nikdo už nic nedá. Osuský je svou vinou plně vyřazen, Hodža se nyní drží zpátky. Je možno, že ho v Americe uvidím. Pokusím se tam dát věci trochu do pořádku. Pozdravuje Vás srdečně Váš Dr. Edvard Beneš.

Masaryk

AMZV Praha. Depеше odeslané, 1943, čís. 944—945 (Žen. 154—155). Nešifrovaný záznam(?) odoslaných depeši. Strojopisný prepis.

² Šlo o protisovietsku kampaň polskej emigračnej vlády po uverejnení nacistickej zprávy o Katyne.